

A szociális gondolat előretörése.

Írta: Fröhvirth Máttyás, országgyűlési képviselő.

A magyar társadalom ösztön- szerűleg fél minden szociális törekvéstől. Csaknem egy fél évszázadon keresztül minden mozgalom, amely a szociális gondolat volt összefüggésben, ellenszervre talált nemcsak a magyar intelligenciában, hanem a polgári társadalomnak minden rétegében. A szociális gondolat ellen való viselkedés elsősorban a szociáldemokrácia visszaéléseire vezethető vissza. Le kell szögeznünk, hogy a szociáldemokrácia olyan visszaéléseket követett el, amelyek messze túlszárnyalják minden eszmével elkövetett visszaeségeket. A keresztényszociálista munkásság száraz üldözték ki a munkából csak azért, mert nem szociáldemokraták voltak. A politikai sztájkok rendezése, a polgári társadalom ellen felhasznált nyomdász-sztájkok mind-mind ellen-szenvessé tették a szociális gondolatot a nemzet nagy tömegei előtt. A szociáldemokráciától való félelem nem volt indokolatlan, mert a háboru utáni időkben a bolsevizmus alakjában teljesen kimutatta a fogfőhéret. A bolsevista rendszer elleni gyűlölet olyan nagy lett, hogy a gyári munkásság életfeltételeit való küzdelmeiben is éreznie kellett a hely-telen ut következményeit. A bolse-viki vezérek elleni gyűlölet átragadt a polgári társadalomban a munkás-ságra is, holott a munkásságnak is csak kicsiny része volt aktíve érdekelve a bolseviki rendszer szolgálta-tában. A szociáldemokrácia munkája és későbbben a bolsevizmusban való kiesőföldbba teljesen elegendő volt ahhoz, hogy a magyar nemzet előtt kompromitálja a szociális gondolatot.

A szociális gondolatot tehát szalonképessé kellett tenni. Ki kellett hámozni a kommunisztikus csomagolásból és bele kellett állítani a magyar nemzeti törekvések általános céljai közé. A magyar államfér-

fiak közül néhányan nagy érdemei vannak, hogy a magyar intelligencia és a polgárság egyes rétegei nagyobb türelemmel viseltettek a szociális törekvések iránt. Ez azonban még csak fél út, nem szabad addig megállanunk a szociális gondolat népszerűsítésében, ameddig a nemzet intelligenciája és többi osztályai is magukéva nem teszik a nemzeti felelősséggel ellentétben nem álló, azt elősegítő szociális fejlődés me-netét.

Nagy hangulatváltozásoknak vagyunk a tanui ezen a téren és örömmel megállapíthatjuk, hogy az egész nemzet közvéleménye a szociális fejlődést kezdi megérteni és a nemzeti célok közé a szociális igazságok érvényesülését bealkalkulálják. Az őszi parlamenti munka célkitűzéseit teljesen igazolják ezt a nézetünket és mikor Vass József szociális miniszter javaslatai a parlamenti tárgyalások homlokterébe kerülnek, ez mind csak annak a

jele, hogy a szociális gondolat elő-törésben van. Új fejlődésnek az út-jait nyitja meg a nemzet előtt a rendezetlen szociális ügyek helye-sztra való terelése.

A modern államnak minden állampolgára felé bizonyos bizton-sági szervezeteket kell létesítenie és a gazdasági és szociális életnek egyik terét sem szabad szervezete-nül hagynia. A szociális miniszter a munkaszabotvosítási javaslattal meg-kezdte az ipar és kereskedelmi al-kalmazottak és munkások ügyeinek rendezését. A szociális érzés terjedésének a számlájára tartozik a rokkantság és öregség-biztosítás, a sztrájkok leküzdésére létesítendő egyeztető hatóságokról, a munkaszabotvosítási szülő javaslatok benyuj-tása. A szociális gondolat előtörésének újabb állomásait jelentik ezek a javaslatok, amelyek kétségtelenül nagy hiányt pótolnak. A parlamenti tárgyalások a nemzet szemét ki-fogják nyitni és az egész magyar közvélemény figyelmét rá fogják te-relni a szociális gondolat érelésére és érvényesülésére.

szolgát a türelem hirdetésének az az emelkedett hangja, amely kicsengett a XIX. század katolikus nagygyűléseinek szónoklataiból s az ünnepi gyűlést megnyitó elnök valóban a jobbra vágódó szíveknek s a nemzetet regeneráló elemeknek közös olajából merítette azt a megállapítást, mely szerint van egy abszolút való, van egy tökéletes érték: a hit, amelyre feltétlen szükség van az emberiségnek. A társadalom boldogulása nem a legfontosabb, hogy annak minden egyes tagja az elérhető legnagyobb technikai műveltségnek csu-galjon, hanem az a legzükségesebb, hogy becsületes és erkölcsös legyen a család, a társadalom és a nemzet, mert csakis az etikai életnek külső meg nélküli qua-litása győzthet meg a beteg világot. A nyers erők és találmányok versengése nem lehet végzetli az emberi agy érdeklődésének, hanem egyedül a lelket építő eszméknek szolgálata, az emberiségért szenvedett Megváltónak hite, mely megvéd bennünket a gyarló, testvér testvér elleni tusakodástól és a kulturának a barbarizmusba való visszahúzásától. Kívánjuk, hogy legyen az országos kato-likus nagygyűlésnek feladatvallálása és utmutatása e hazának minden felekezetét összefogó fellívás a közös tetterre. Béke és türelem maradjon mindenkor a kál-váriajáró magyarságnak egységes fel-adatba találkozó vértettségé, szemben a destruktív szervezőknek földalatti munkájával. Mi gazdag biztosítékkal ismerjük el a hazai társadalmi élet számára katolikusainknak szerzeményét s azt a fenkölt világszemléletet, mely a nagy-gyűlést minden megnyilvánulásában uralta.

Az erkölcs hatalmáért.

Magyarország katolikus társadalma a fővárosban a hitélet meilyítésére, a felekezeti békeesség ápolására s a romboló szellem elleni küzdelmek megszervezésére országos nagygyűlés keretében meg-beszélte feladatát. Ma, amidőn hol a ci-vilizáció, hol a haladás jelezvavaival könnyelmű jätéket önzek s e jelszavakon keresztül erkölcsiellen tamadják meg a jók, megbízhatók és becsületesek világát azok az erők, amelyek általában és társadalomban viszályt szítanak, majd pedig lerombolni igyekeznek az évezredek és évszázadok által kiépített szellemi védbástyákat, sokkal nagyobb szükség van a keresztény tanok hirdetésére, mint bármikor. A háboru által kiontott vér s a szenvedések által ütött seb csak akkor engesztelhető ki és gyógyítható, ha a krisztusi szellem és a tiszta keresztény-ség ideáljai újra áthatják a lelkeket és megtisztítják a salaktól. A közelében

és magánéletünkben gyakran akadunk olyan fogyatékosokra, amelyek a nemzet vallásosságának hiányából állnak és csak nagyszabású lelki gyakorlatok, a keresztény felekezetek tanításainak terjesztése segíthetnek a nép erkölcsi gyengé-ségének bizonyos irányzatok részéről történő céltalan lerontásán. A magyar katolicizmus nemcsak törekvést val akar, amidőn feleneli a töltő szavát a tövészműk és furdo ideológiák mérgező hatása ellen s szellemi erőt felvértezi a lelkikirtás brutális világáértelen ellen. Tagadhatatlan, hogy egy új világáértelen kiáltott s a kereszténység csufoló szörnyű machia-akárja a művelt népeket hatalmába ker-íteni s nemcsak a politika sáncaiba vette meg magát immár az Isten megtagadó emberi töretés, hanem könyvetes pusztí-tást bevitt az egyének kulturájába és civilizációjába is. Valamennyi keresztény felekezet számára nagy lelki fellelegzésül

Csehiül állnak a Tótok.

Szvatopolk ivadékáról egészen a legutóbbi időkig azt hittük, hogy lelkük csupa egyszerűség, csupa nyíltság s olyan ártatlan, mint egy gyermek. Kék szílván szemükben valóban csillogott valamilyen gyermekiesség szelidég s éppen ezért mi, magyarok, ezer éven át a leg-jobb barátságban voltunk az országunk-ban lakó tótokkal. Ha megjelentek nálunk, fölségsent ajukon a „Drótnyi”, „tótornyi”, vagy „Ablakot csinálni, ablakot”, szives örömmel adunk neki munkát, amelyet ők hálálkodva köszön-t meg s látszólag boldogan ettek a ma-gyar kenyéret. A világháboru lezajlása után a hagyományt segítségével a hazar-úló és gyáva/csehek kabzi karmokkal rabolták el tőlünk a Felvidéket, amely-

A MUNKA TÁRCÁJA.

El nem küldött levelek.

Írta: Müller Klára.

Már rég' nem írtam...
Tén most se várja.
De bimbóban a cseresznye ága,
Szedtő, bolond tavasz jár erre
S egy régi nyárnak könnyes emléke
Vázi a tollam.
Édes kezem
A Maga nevéti papírra.
Miór is írjak?
Hát eldegelek...
Kélek, fekszem... és sokat dolgozom
És néha sírok
És néha várom.
Tudom, hogy nem jön,
Bár, ezstelen álom,
De sivar lézském ragyogóra válik,
Amikor várom.
Magányos estén szinzel, fénnel tele
Ész tündérmese.
Nem is én vagyok robotos napok
Hamupipőkéje.
És Maga Kedves?
De minek kérdem?
Bölcs, harmonikus életében
Minden a régi.
Olykor megérezem
Talán sugárzó lelke melegét
És köszönöm,
Ugyis ritkán jár hozzám az öröm.
Most Isten áldja
Holt ifjúságom örökeltü álma.

Pesti levél.

Valaki megfog az uccán. Te, hal-lottad, milyen lesz az összeállítás a va-sárnapi mérkőzésen? Barátom, az lesz azután a küzdelem! Noch nie dagewesen. Ha valami szépet és izgalmasat akarsz látni, okvetlen jöjj ki!

Ime a futballsport egyik önzetlen amatőr prófétája. Arról nevezetes, hogy ha olyan embert csip el, akit könnyen „bepalizhat”, föltétlenül leveszi a lábáról annak futballellenes véleményét. Minden rábeszélő készséget harcra vízi és kéz-zel-lábbal igyekszik meggyőzni a szegény passzívfelet, akit a vézet utálja sodor. Ha mindezekkel nem sikerül, akkor jön az öreg ágyúval: nézd csak, véletlenül van nálam egy pár jegy, igazán jó hely-lyek, adok neked belőle, mennyi kell? Ez az érv aztán valószínűleg hat, gyökeresen megváltozik futballnézeted: tényleg milyen hasznos, mennyire nemzetnevelő játék ez, fejleszt az ifjúság imait és a nézők idegeit, sőt mi több, még az ir-rendente célt is szolgálja... És megnyu-godva pálfordulósod felett, vasárnap ki-mész a meccsre.

Egész héten gyönyörű, meleg napok jártak, azonban vasárnap reggel fel-ébredve, azt tapasztalod, hogy odakin-ni mérsékeltlen cseppfolyós az idő. Először visszadöbbsz a kilátásoktól, de azután: Eh, ha férfi vagy, légy férfi, csatakiállás-sal vízhatlan habitusba bujss és (ha már

megérett...) elindulsz. Persze te most érezed legesztantánban és legloccsanó-ban, hogy a föld bizony „hítvány sár-golyó”, de a futballért talkezőlő ifju asz-szpnka belekapaszkodva fejéurába, sze-relemesen bujja bele annak boldog, ragyogó képébe: Jaj, de kedvez ez az idő milyen jó lesz a pálya.

Legelőször a jeggyel gyűlik meg a bajod. A pálya kapujában ott áll Bunkó Pesti, meg Füttykös Jani és minden potya-jegyest halálos ellenségként kezel. Mely kezelés leginkább az ősi bizalom hiányá-ban leledik. Egyaránt megnevezik jegy-edet és fizimiskádat, aztán összenéznek, gondolkodnak s megvakarják saját, va-lamint egymás fületövéit. Végül elküld-nek a Tréner urhoz, ez ismét elküld... azaz hogy csak elküldne, mert közben futballpostol barátod észrevesz és örö-mösen karunkapvá, becipel a latykos pályára. O mindenütt ott van, intézkedik haragot, bíraskodik, utasít, dacára annak, hogy senki sem hallgat rá.

A tribün már tömve van zajongó Sisera haddal, folyik az izgatott tárgya-lás, az esélyek mérlegelése. Egy marcna pofa, amolyan henteslegény formának né-zem, erőlyesen tiltakozik: „Hallja, ha még egyszer a lábamra lép, olyan frászt kenek le magának, hogy ijedteben len-yeli a fejét!” U a világ- és falrengető szellemesség után rálép a te lábadra.

Zugás, mozgolódás támad: megje-lenik a két csapat a pályán. No, ezek is

választhatnak volna jobb pályát maguk' nál! — szól egy epés alak, de ezt, mint olyat, akinek semmi érzeke sincs s a sport szépségei iránt, kegyetlen lehurrogják... Isten is, onnan is elhangzik egy pár biz-talan s cuppogva dagasztó legények felé. Aztán megkezdődik a meccs. Az első göllal egy lejűleg elcsattan az első po-lon is a tribünön, persze a tribünöst hasztalan keresik, miután learratta dühé-nek gyümölcsét, eltűnt a zavarosban. Abba is hagyják a kutatást, hiszen majd a következő göllnál is megjelenik a visz-harogó a polon. A bíró lársan szaladgál, a játékosok gyurják a sarat inukszakad-tól, a kapus veti magát a labdát után és olyan kielős szánkázásokat produkál, hogy a teli sport hívei szinte megirigyelik. Végre lezárul a földű, eredmény: három gól, négy polon, két lerugas és egy vézű orr. És még akad olyan elrugasz-kodott gonoszfevő, aki — mert kivesszt belőle minden szép és jó érzék — azt állítja, hogy ez nem szép, hasznos és nemzetnevelő sport.

A második felidőben azután a tenyereket mellelt akcióba lépnek a boxe-rek, botok s egyéb lelkesítő instrumen-tumok is. An ny gondold, Vidéki polgá-ron, hogy csak ilyen irányban lelkesed-nek a futballsport törhetetlen hívei. Van egy pár nyugalmas sarok, ahonnan izgal-mos, légteljesítő csendek idején vidám kacarászás és elfolyott, apró sikolyok röppennek ki, mint arcátlan kis szunyó-

nek zömét a magyarokon kívül a tótok alkotják. A tótok ismét gyermeknek mutatják magukat: először és hírlapi cikkekben visszasírtak az őket ezer éven át tápláló magyar anyá után s elzokogták milyen boldogtalanok a cseh uralom alatt... Mi, magyarok, akiknek egyik legnagyobb átkunk mindig az volt, hogy mindenkinek hittünk, elhittük a tótoknak is, hogy az irántunk mutatott rokonszenvük őszinte.

Midőn néhány héttel ezelőtt Rothermere lord követelni kezdte a trianoni békeszerződés revízióját, az igazság más szék erejével követelte, hogy az oláhok, csehek és rákok adják vissza nekünk a tőlünk jogtalanul elrabolt területeket. Benesék felhívására a tótoknak is színt kellett vallaniok, kikhez vonzódnak inkább, hozzánke, magyarokhoz, vagy a csehekhez. S ekkor ébredtünk reá legelőször arra, hogy a tótok is épp olyan hálátlanok velünk szemben, mint a többi volt nemzetiségünk, akik ezer éven át tették a jószívvel adott istenáldott magyar kenyeret. Hlinka páter, aki hosszú éveken át magyarbarátságot fuvalozott, most hirtelen harsonaszóval kezdte hirdetni, hogy a tótoknak csak a cseh uralom hozhatja meg a földi paradicsomot. Benesék maszlagos frázisokkal kábitották el a tudatlan tót népet és zsanárpárkával kergettek szimpadiassan megrendezett gyűlésekre, ahol a jámbor tótokkáknak tiltakozniok kellett a Rothermere akció ellen.

A lepezelt cseh sajtó folytatta a tótok butító munkáját s ma már a cseh hivatalos lapokban a legszemérmelenebb

módon támadják Rothermere lordot és köpködnék felénk, magyarok felé. Lapjaikban nevétségek történelmi tájékozatlansággal beszélnek a magyaroknak a nemzetiségekkel szemben folytatott bánásmódjáról és a tót népek ujra és ismét azt hazudják, hogy szakadjanak el érzésben tőlünk és vonzódnak a szláv testvérekhez: a csehekhez. Az egyik lap, a Trencsén címűnek egyik cikkéből Napnál világosabbá válik, hogy a tótokat semmiféle lelki mótvium nem mozgatja, csupán a legsivárabb anyagiasság. A Trencsén című lap többek között így ír: „Mi szlovákok tudjuk, hogy a világon semmi sem végleges, még az országhatárok sem. Mindenesetre most kiméltelennül annyit erőszakolunk ki a magunk részére, amennyit csak lehet. Aki nemzetünknek többet kínál, aféle barátsággal tekintünk s aki többet ad amellé állunk!”

Ezeket a hallatlanul szemérmelenebb sorokat olvasván bármennyire is megértő, tehát megbocsátó szereténnk lenni, mégis önkénytelenül egy közmondás jut eszünkbe, amelyet még a boldog békeben használtak azok a magyarok, akik már akkor is jól ismerték a tótokat, tehát nem hitték nekik: A tót nem ember! Valóban: soha még igazi ember nem volt olyan hálátlan és gonosz a jövőjével szemben, mint a mi volt tőlünk... S ha nem akáruknk többé senkiben csalódnai, ne mondjuk azt többé, hogy „Nehigy magyar a németnek!”, hanem ezt: „Ne higgy magyar a tótnak!”, mert ha szállást adsz neki, előbb-utóbb ki szeretne verni a házából...

Érdemkereszt átadás a Salgótarjáni Köszénbánya Rt. Bányáigazgatóságánál.

A Kormányzó Ur Ó-főméltósága, 1927. évi július hó 28-án kelt legfelsőbb kizáratával a Salgótarjáni Köszénbánya Rt. három érdemes munkását, négy, sötöt ötödized meghaladó munkásságuk elismeréséül az V. osztály Magyar Érdemkeresztet illetve Magyar Bronz Érdeméremmel tüntette ki. Eichberger Károly bányamester az Donóvá Ferenc aknász az V. osztály Magyar Érdemkeresztet, Zimmermann János I. fűtő a Magyar Bronz Érdeméremet kapta jutalmul. Ezen érdemkereszteket a kormány képviselőben Pályi Pál közserzetben álló főispánunk f. hó 17.-én lélekemelő ünnepély keretében adta át a kitüntetetteknek. Az ünnepélyről az alábbiakban számolunk be.

A villanyárban uszó, fellobogozott igazgatósági karsztán elé pontban 5 órakor robogott a Főispáni autó, a „Horthy-induló” lelkes akkordjai mellett. A Főispánt és kíséretét a kastély kapujában Róth Flóris m. kir. bányaugyi főtanácsos bányáigazgató fogadta a bányatisztikar élén a következő szavakkal: „Méltóságos Főispán Ur! Kedves Barátom! A magas kormány tekintete ezuttal a salgótarjáni szénmédenca bányászársadalomnak 3 tagját méltatta magas figyelmére és kitüntetésére. E kitüntetés a magas Kormány demokratikus szellemére és finom szociális érzékére vall, amennyiben e kitüntetés nem magasabb funkcionáriusokat érte, hanem a bányászársadalom 3 szerény

gok. „No, ne izéljen Krausz... Schwarc, ne szemtelenkedjen... és hasonlók. Itt a legdívatosabb sport harcossai tartanak — ha nem is versenyt, mert hiszen náluk „Verseny kizárva” — de tréninget. Közben az izgalom tetőfokra hág, néhányan már a rendőrral veszekednek, minden újabb eredmény frenetikus tombolást vált ki mindegy, hogy pro, vagy kontra.”

Ugy hogy amikor a bíró fűtje lefújja a mérkőzést, annak tulajdonképpen még nincs vége, csak ekkor kezdnek igazán mérkőzni a hozzátértők. Most tárgyalják meg, ki, mit, hogyan csinált, vagy hogy kellett volna csinálnia. Kész vitatestély az ut hazafelé, még szerencse, hogy az eső kissé lehűti a fölhevült szenvedélyeket.

A fiatal pár után megyek. Ha én vagyok a bíró — mondja az asszonyka — megítélem a tizenegyes büntetőségűt... Ott ugyanis ő a bíró.

Pesti Polgár,

csakány munkája egyformán fontos és szükséges munka s a fődolog az, hogy minden munka az Isten és az emberi társadalomnak szolgáljon és mindamellé a legfontosabb, hogy a munka jó legyen. A hadvezér tettekretevése a harcmezőn, a politikus tudása a forumon, a szántóvető verejetekevése az eke szarvánál, a munkás csakányának minden suhintása, Isten dicséretére szolgáljon. A munka kötelesség, ezért külön jutalom nem jár, jutalmat csak az Isten adhat, az elvégzett munka utáni édes kielégülést, a nyugodt lelkiismeretet. Nekünk vannak embertársaink, akik a munkából jobban ki veszik a részüket, jobban végzik el a reájuk rótt kötelességeket, ezeket példaképpen állítjuk oda a többiek elé, hogy mint a fátyla, világítsanak a sötétben, hogy örökre hirdessék, hogy minden ránk rótt kötelességet hiven és becsületesen kell teljesíteni. Ma három polgártársunkat ünnepeleljük, akik megkülönböztetett példaképek az emberiségnek, kik hiven teljesítették szolgálataikat s ezért a legfelsőbb helyről éri őket a kitüntetés. Ennek nagy ünnepe, amikor bátorodom a Kormány és a magam nevében az elismerés zászlaját meghajtatni és a Kormányozó Ur legfelsőbb kitüntetését átadni. Mi szegény magyarok nem adhatunk mást, mint őszinte nagybecsüléstünk, viseljük büszkén ezt a kitüntetést és az Isten éltesse Önöket sokáig! A nagy hatást kiváltó beszéd után a főispán sajtókezeleg tüzte fel a kitüntetéseket a könnyekig meghatódott ünnepelet mellé, a Bányász-hymnus fenségese dallamának kísérete mellett. Azután Róth Flóris m. kir. bányaugyi főtanácsos szözlött az ünnepeletkehez:

Méltóságos Uram!

Mélyen tisztelt Közönség!

Valamikor nem régen, 70 vagy 80 évvel ezelőtt, mikor még a céhrendszert fennállott, akkor az emberiség ipari szükségleteit a kisipar fedezte, mely kisipar többnyire abból állott, hogy a céhbiztosítást szerzett ipari képviselősi bíró mesterek segédekkel egy közös műhelyben dolgoztak, ugyancsak e szelvényezéssel és családjukkal együtt egy közös fehér asztallhoz ültek, ahol ugyanaból a tálból, ugyanazokat a fogásokat ették. A segédek közül az érdemesebbek esetleg benősiltek a családba, mások pedig, ha a mester megörögeedett, átvették annak üdületét.

A önállósítás abban az időben annyival volt könnyebb, mert nem lőkehez, hanem inkább az ipari képzettséghez és készséghez volt kötve.

Az a segéd, aki a céhbiztosítás előtt ipari képzettségéről és világlátóságáról remeklés névén vizsgát tett, minden különös tőke nélkül önállósíthatta magát. Ilyen körülmények között a segédeknek — vagy nevezük munkásszemélyzetnek — nem állott érdekében szervezkedni a mester ellen, mint munkaadója ellen, mert mindig a mester sorsában a maga sorsát és a maga jövőjét látta.

Az idők változáttal általánossá vált az óhai, hogy az iparcikkeket az emberiség számára általánosságok és olcsóbbá tegyék. Ez azonban csak a gépek bevezetésével vált lehetségessé. A gépek bevezetéséhez azonban sok pénz kell, miert is a gépek bevezetése, illetve a gyáripár megszervezése végett az iparba bele kellett vonni a nagytőkét.

A nagytőke a munkagépek bevezetésével és felállításával megszervezte a gyáripárt, mely egyrészt nagyobb munkástömegek koncentrációjával, másrészt pedig sok munkás elbocsátásával és a megmaradtoknak intenzív kizsákmányolásával járt.

E körülményt a munkásság magára nézve sérelmesnek, a munkásnak belteljesebb kizsákmányolásának tekintette s ennek alapján háborút indított a tőke ellen, mely háború a sztrájkok folytonos ismétlődésében állott, melyel szemben a tőke, vagy passzív rezisztenciával, vagy esetleg kímicsussal válaszolt.

Ilyen körülmények között indultunk neki a világháborúnak, ilyen háborús viszonyban állott egymással szemben a munkaadó és munkásság a világháború szerencsétlen letérése után a pénz inflációja alatt egészen a korona stabilizációjáig, amelynek révén

eddig nem tapasztalt ipari depressió állott be, melyből kifolyólag a munkásnak is alkalma volt megtanulnia, hogy nemcsak a tőke függ a munkásságtól, hanem a munkásság is függ a tőkétől s ez a kettő egymás nélkül nem élhet meg. Meg kellett értenük, hogy a munkaadó és munkásság kb. olyan viszonylattal állanak egymással, mint a számi ikrek, melynek két egyede csak mindkettőnek élete-árán választható el egymástól.

A munkásságnak e megértő álláspontját meg kell ragadnunk arra, hogy őket magunkhoz emeljük abból a céből, hogy őket felvilágosítsuk, hogy az emberek soha nem voltak egyenlők, hogy mindig voltak gazdagok és szegények s hogy a legnagyobb szerencsétlenség volna az emberiségre nézve, ha mindnyájan egyenlő gazdagok volnának; hogy mindig voltak olyanok, akik vezettek s olyanok, akik vezettek, mindig voltak olyanok, akik parancsoltak és olyanok, akik engedelmeskedtek, mely körülményeknél azonban mindig a fontos az, hogy törekvésünk legyen, hogy minden polgártársunknak alkalmat adjunk arra, hogy tisztességes és becsületes munkával magát és családját fenntarhassa, egyuttal alkalmat adjunk arra, hogy akár alacsony sorban vannak s ha rátermettségük révén arra részesüljenek, akadály nélkül felemelkedhessenek. Ez az amire a világ ma törekszik, az ugynevezett demokratizáció. Azt hiszem, ezt az elvet kívánja szolgálni a magas Kormány is, midőn a bányászársadalomnak 3 szerény tagját magas kitüntetésben részesítette.

Ezekután kedves kötelességemnek tartom, hogy a Főispán Ur Óméltóságának, mint a Kormány képviselőjének köszönetet mondjak azért, hogy szives volt Eichberger Károly bányamester urnak, Donóvá Ferenc aknász urnak és Zimmermann János fűtő urnak a magas Kormány részéről történt kitüntetéséről szóló okmányt átadni. Egyuttal megragadom az alkalmat arra, hogy három kitüntetett bajtársunknak egy a társulat, valamint az egész bányászársadalom nevében magas kitüntetésükhöz kifolyólag őszinte szívből gratuláljak és egyuttal van szerencsém a társulat nevében hűséges munkájukért 1—1 emléktárgyat átadni azzal a kérelemmel, hogy ne nézzék e szerény emléktárgyak abszolút pénzértékét, hanem becsüljék meg benne az elismerés és a figyelem tényét.

Ezekután mindnyájunk érzelmét fejezem ki, ha kérem a Mindenhatót, miszerint engedné meg, hogy három kitüntetett bajtársunk, Eichberger Károly bányamester, Donóvá Ferenc aknász és Zimmermann János fűtő e kitüntetésből származó örömet még az évek hosszú során át élvezhesse.

Éljen Eichberger bányamester ur, Donóvá Ferenc aknász ur és Zimmermann János fűtő ur!

A lelkesen fogadott beszéd után átnyújtotta Róth főtanácsos a Bányáigazgatóság ajándékát a következő bevéséssel ellátott: „A hűséges munka jutalmul Salgótarjáni Köszénbánya Rt. Bányáigazgatósága” arany és ezüst órákat. A könnyező ünnepeletk hálás szóval köszönt meg a magas kitüntetés és az emléktárgyakat, majd pedig a „Hymnus” elénkiklésével a legemelő ünnepély végít éri az ünnepelet után a Bányáigazgatóság látta vendégül a Casinóban a megjelent előklőségeket, az ünnepeletk hozzártozott és barátait, ahol kedélyes vacsora keretében sokáig együtt voltak a nap hősei.

Általános tanítói gyűlés Szécsényben.

„Nógrád és Hont megye Általános Tanítóegyesülete” f. hó 12.-én Szécsényben tartotta meg az évi közgyűlést. A nemzet szébb, boldogabb jövőjébe vetett hit és büszke tudat biztosítási érdekében folytatott önzellen munkáról tendő hitvallás végett gyűlt össze a tanítói tábor e kitűzött napra. Az érkezettek között a tanítók igazi vezére dr. Visnovszky Rezső kir. tanfelügyelő és kíséretén kívül láttuk, a közélet, a nemzeti és tanítói ügyek iránt állandóan érdeklődő társadalom messze kimagasló férfijait: dr. Sztranyavszky Sándor államtitkár, dr. Baross József alispánt, Hanzly Gyula

gazd. főtanácsost, dr. Paczoly Zoltán vármegyei főügyészt, sok egyházi és tanügyi kiválóságot, mint tanító barátot.

A diszgyűlést a felekezeti templomaiban tartott istentisztelet előzte meg. 10 órakor a Hungaria nagy termében a „Hiszekegy“ akkordjainak elhangzása után Stampay Miklós egyesületi elnök sokott költői lendületű impozáns megnyitóját magyaros szívvél üdvözlő a vendégeket egyenként és összesen a tanítószolgát felemelt azon megállapítással, hogy a tanító és munkája értékelésének tudata a társadalom rétegeiben, bár a 12 órában megkapóan jutott kifejezésre.

Az elnöki megnyitót követően a tanítószolgát mindenkor érzett szeretettel indítatva az államtitkár reflektált az elnök üdvözlésére a tanítói munka fontosságának kiemelésével.

Tudja és hirdeti a tanítói kar hatalmas és nehéz munkáját, lépten-nyomon találkozik annak értékes gyümölcsével. Biztató és serkentő akar lenni a honnemt és nagszerű munkájában maximum munkásságot eddig nem mutató tanítóknak.

Tárgyalmagoson végül a kántortanító mai helyzetét, a munka kétféle választását a külön díjazás megállapítása végett az illetékes helyen a lehetőséghez képest keresztülvinni törekvés lesz. Addig is míg a tanítószolgát jogos igényei jogosultságok arányában kielégítést nyernek, különösen az iskolán kívüli munka felkés és odaadó végzetését a tanítószolgát lelke köti. Az államtitkár a tanítószolgát lelkigyengesülését biztosította, mondhatni bizalmas felszólalását követte a Nemzeti Intézet képviselőjének dr. Baross József alispánnak mely gondolatokból felépített klasszikus beszéde, melyet a kitüntetett tanítók; Barthó Dániel, Morton József és Szentkótvits János elismerő okmányainak átadására kíséretében mondott, végtelenül sajnálom, hogy e helyen terjedelmére való tekintettel nem közölhetem. Mődját ejtem, hogy lapunk jövő számbában a gyöngyökből font értékes koszorú varukító fényében a salgótarjáni közéleti munkáját is megfűszerezzem. Tanító Testvéreim! Addig, míg a tanítói munkásságot az igazság szemszögéből vizsgáló tanító barátot tisztelhetünk a jövő emberében szeretett alispánunkban, vegyék ki a részüket a honnemt és nagy munkájából!

Ha azonban a hivatottak ajkáról elhangzott honnemt munkára utalás az érdem, az igazság hátterbe szorításával az érdemtelenségnek tömjénezze, ugye-tek belátásuk szerint!

A kitüntetettek nevében Barthó Dániel mondott keserűen szavakban köszönetet annak lélekbe markoló kijelentésével, hogy az újjáéledés korszakában a tanítószolgát törhetetlen kitarító következetességgel fog haladni kijelölt útján.

A diszgyűlést követő rövid szünet után következett Stampay Miklós tartalmas megnyitóját. A gazdag tárgysorozatnak értékes pontjai voltak. Rendkívül tanulságos és gyakorolt pedagógusra valló egészségügyi előadás, szép szavai még most is csengenek fülemben. Az új Tanterv-nek a beszéd és értelmezőgyakorlatok tanítására vonatkozó tapasztalatokat hivatott tanító fel fogása szerint gyűjtötte sokkorba Vadkerti Béla agilis poéta tanítónk. Nagyon üdvös volna az illetékes nyelvezők közbe lépése a Főtanácsnál, hogy az ilyen reprezentábilis tehetségeket egy eldugott telepen, hanem Salgótarjánban, a városban érvényesítsék értékes tudásukat.

Magas színvonalú előadás keretében állásfoglalást a közfigyelmet vármegyénk nevelési titkára Orovszky Béla, kinek alkalom, formáló munkáját várjuk.

A tárgysorozat kimagasló pontja dr. Visnovszky Rezső kir. tanfelügyelő előzetése volt.

A tanítók vezérének ajkáról elhangzottak, a tanítószolgát lelkében a legnagyobb öröme találtak. A katonák sokát szívén viselő vezér — úgy is mint principális — a legfelsőbb, legelőtérre nyújtott beállításokat akkor, midőn a tanítószolgát érti sérelmek nagy komplexumából az anyagi helyzet javítását kérte és a Minisztériumba továbbítandó javaslatát szőrszert felolvasta.

A vezér katonái részére megfelelő állásfoglalást a tanítószolgát és egyéniségük — a fog és igazság argumentumaival hatalmas alkalmasságot kivánáságot — megbecsülést kéri onnan, ahol adni kell, ha a Haza megmentését, a kultúrólányi biztosságát várják és akarják.

A magyarok Istene adjon minden nagy tanítószolgának ilyen vezért!

Az impozáns közgyűlést társaságba követte, melyen elhangzott felszólalások méltó kifejezői voltak a tanító és társadalom között létesült kölcsönös megbecsülés és szeretetnek. Az emlékeztető eseményekben gazdag nap programja fél 4-kor templomi hangversenyyel folytatódott. A tanítószolgát ének zenekultusz terén is bemutatta hatalmas erejét.

Amit Erdélyi József országos karnagy produkált egyedülálló méltó nagy nevéhez. Neve fogalom Munkáját és képességeit csak csodálni lehet. Istápoli készségeit a Haza javára s a tanítószolgát büszkeségére!

Nem hagyhatom szó nélkül Salgótarján társadalmának már a múltban bemutatkozott Dénes Géza és Luspay Kálmán együttesét, Dénes gyönyörű szövegű Luspay kíséretével művelzetet nyújtott Szereplésüket várjuk és kérjük továbbra is.

A tanítói munkásság minden akadályt leküzdő megnyilatkozása mellett szól Luspay Kálmán által a tanítószolgát tagjaiból szervezett férfi és női dalárdák közreműködése. Az elismerés zászlóját hajtom meg e nehéz munkája előtt azon óhajjal, hogy dalárdáját — az ország tanítószolgának példát statuálva — fejlessze tartása együtt továbbra a pusztuló magyar népdal és Haza feltámasztására.

Rendkívül hatásos volt Körömczy János szavai, aki dr. Visnovszky Rezső, Luspay megzenésítette gyönyörű hazafis költeményét csendő baritonjával oly hatásosan adta elő kísérettel — melodráma — hogy a megriadt lpolynulok a visszavonulásban való gyakorlásukat napi teendőik legfőbbjé avatták.

Az elmondottak eléggé igazolják, hogy a tanítószolgát honvédi munkájára intenzíven készül. Fegyverkezik azon háborúra, melyet — szeretett alispánunk erős hitéhez híven — felváltva, német tanítók példájára, ha lsten is úgy akarja; a magyar tanítók fognak megnyerni.

Szentkótvits János
áll. isk. igazgató.

Hírek és különfélek

Házasság. Schmidt Buzsa, Schmidt János bányafőtanácsos leánya és belussi Baross Lajos f. hó 22-én délután 5 órakor tartják esküvőjüket a belvárosi r. kath. plébániá-templomban Budapesten.

Új doktor. A budapesti tudományegyetemen szombaton (22-én) avatják orvosdoktorrá Koós Gyulát, Koós Mihályt, városunk h. polgármesterének fiát. A salgótarjáni születésű és állandóan itt lakó fiatal orvos, mint értesülünk, városunkban fog megtelepedni s rendelőjét rövidesen itt nyitja meg. Ez alkalomból örömmel üdvözlőjük városunk fiát s szeretettel fogadjuk körünkbe.

Magas látogatás városunkban. Mint falragaszokról is értesülnek olvasóink f. hó 22-én szombaton városunkba érkezik Szcitovszky Béla dr. m. kir. belügyminiszter, Szcitovszky Sándor dr. belügyi államtitkár, kerületünk képviselője, Pályi Pál főispán, Baross József dr. alispán, Eliassy Sándor dr. kerületi rendőrfőkapitány, Arady István csendőkerületi parancsnok s még többen a kíséretükben. A magas vendégek fogadtatása ünnepléses keret között fog megtörténni s az egész város közönsége készül a fogadtatására. Indokolt is az ünneplés, hiszen a kenyerellen Tarjánnak számtalan esetben siettek már segítségére ép a fenti kormányfőriak az építkezések utáni munkálkalmak teremtésével. Az érkezés fél 11 órára van jelezve, amely után a vendégek a bányászalóhoz mennek, honnan autóikon a Főucca és M-nház utcán át az új rendőrségi épülethez vonulnak itt a hatóságok jelentkezése után az acélgyári zenekar „Hiszekegy“-et fogja játszani. Majd dr. Förster Kálmán a város polgármestere a város közönsége nevében üdvözlő a minisztert és dr. Szcitovszky államtitkár, a választókerület országgyűlési képviselőt. Dr. Szcitovszky Sándor államtitkár fogja felkérni a minisztert az alapkö és záróokmány elhelyezésére. A miniszter kalapácsütés mellett elhelyezi a csendőrségi iskola épületének alapkövét és átadja a rendőrségi épületet, mely utóbbit dr. Pitta Lipót rendőrfőtanácsos veszi át. Értesülésünk szerint munkások küldöttsége is jelenik meg, kik köszönetet mondanak a munkálkalmomért. A vendégek végül megtekintik a rendőrségi épület helyiségeit. Az ünneplés után a bányászalóban zártkörű

ebéd lesz, mely után a miniszter Budapestre távozik. Az államtitkár képviselőnk itt marad és látogatásokat tesz. Este részt vesz az ipartestületben Ponyi Antal arcképlelezésén. Másnap délután pedig a tűzoltóünnepélyen, amelynek keretében Hricsovsky András arcképlelezését a város háza tanácsstermében ülnek meg.

Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, kik szeretettel és anyánk temetésén szívesek voltak résztvenni és fájdalmukat enyhítették czulon mondván köszönetet. Basko testvérek.

A Bányászati és Kohászati Egyesület a szokásos, téli évadnyitót Cecilia-estjét ez évben december hó 3-án tartja meg a bányatársulati kaszinó termében. Műsor annakidején fog közölni.

Allandó nagy maradék vásár a Hangyában.

Hosszu irodai és gépirási gyakorlattal rendelkezem. Délutánom szabad és így készséggel, a lehető legutányosabb honorárium ellenében délutáni foglalkozást vagy bármilyen terjedelmű gépirási munkát, — utóbbit lakásonm elvállalok. Szíves megkereséseket a kiadóhivataltban.

Nemzeti ereklje felavató ünneplés. A Nemzeti Ereklye Országos Felavató Bizottság Csonkamagyarország területén minden községben és városban folyó évi november 20-án felavató ünneplést rendez. Ezen ünnepeleken külföldi (angol és olasz) bizottságok is részt vesznek. Ezen ünneplés fontos irredenta célt szolgál. Az ünneplés külsőségeiben kiálló eleven tiltakozás lesz a külföldi bizottság előtt Nagymagyarország feldarabolása ellen. Az országos bizottság ez alkalomra 700 drb. nemzeti ereklét küld le. A nemzeti ereklje kis pléh lapra erősített ereklje tartó, melyben Nagymagyarország minden vármegyének földjéből van egy porszem. Az ereklét Szentkótvits János áll. isk. igazg. és Koós Mihály főjegyző minden érdeklődőnek rendelkezésére bocsátja. Az ereklje ára 1 pengő 50 fillér. Kívánatos volna, hogy az ünneplésen minden házon volna ilyen ereklje, melyet az alkalommal feltűnő helyre kell a házakon szegezni és kis tölgyta koszorúval megkoszorúzni. A város tanácsa is felkéri a hazafias közönséget, hogy az eszmét fogadja kellő lelkesedéssel s az ereklét mindenki, aki csak teheti, vegye meg, s a házára üzletére stb. függesse ki. Hadd lásson a külföldi bizottság minél több tölgyta koszorú porszemét dicső Nagymagyarország történelmi vármegyének földjéből.

Egy szoba- konyhás lakást keresek november elsejére. Cim Kovács Gyula vaskereskedésében.

Református testvéreink figyelmé felhívjuk, miszerint f. hó 23-án azaz vasárnap délután 3 órakor az evangélikus templomban templomunk fölépítésére vonatkozólag közgyűlést tartunk! Még vagyunk róla gyöződve, hogy egyházunk eme fontos lépését mindnyájan nagy figyelemmel kísérjük miért is kérjük hogy a gyűlésen teljes számban megjelenni szíveskedjenek.

Leltár után sok árut leszállítottunk a Hangyába.

Salgótarján rt. város 1928. évi költségeloirányzatát a tanács és képviselőtestület már letárgyalta és a vármegye alispánjához terjesztette fel. A hatalmas munkában város fejlesztési és szociális szempontokból fontos tételek szerepelnek. Megállapíthatjuk belőle, hogy a tüzrendeztet 13.600 pengő beruházásához továbbá 4.900 pengő irányítottak elő. A tanügyi beruházásoknál az 1927. évi 8500 pengőn felül további 5000 pengő irányítottak elő. Szép tétellel szerepel a népjólét és fásítás ügye stb. Mindezen tételek a város tanácsának és polgárságának megértő együttes munkálkodását bizonyítják. A hatalmas költségvetést a város polgármestere és Figus Béla h. főszámvéző írták alá. Az 56 oldalas csinosan kiállított füzet, Vegh Kálmánnak „A Munka“ c. nyomdáját dicséri.

Abbé J. Maguin, niramonti róm. kath. lelkész Belgyomból a héten hétfőn kedden és szerdán városunkban tartózkodott. Az abbé egy társával a Magyar Gyermekvédő Liga kérésére hatszáz gyermeket hozott haza Belgyomból. Városunkba a magyar gyermekek iránt érzett szeretete hozta. Városunkból Belgyomban, főképp a Namur-i egyházmegye területén üdülő szegény gyermekek névkorával és pontos lakcímével jött és sorra

látogatta a szegény gyermekeket, akikhez nem jutott el, azok maguk keresték a plébánián, hol a franciák már törve beszélő apróságokkal kedvesen elbeszélgettek. Megható volt, mikor a gyermekek nagy ragaszkodással arra kérték, hogy vigye őket vissza Belgyomba, ahol oly sok szeretet tapasztaltak a buzgó vallásosságú katolikus belgáktól. Az abbé kész örömmel tett volna eleget a gyermekek kérésének, de Magy. Orsz. Gyermekvédő Liga a külföldi gyermekáktól a magyar állam presztízse érdekében nagyon helyesen beszüntette J. Maguin abbé különben a magyarországi kulturális és szociális ügyeket jól ismeri, nagy rokonszenvvel van eltelve az igazságt. Trianoni békeben szétvágtalt magyarságot iránt. Belgyomban a többféle magyar nyomorló politikai és társadalmi helyzetünkről a béke igazságtalanságairól szoros konferenciákat tartott, melyeken kifejtette az erőszakos békeparancsok tarthatatlanságát. A derék és őnzetlen magyarbarát abbé Herczegh József kanonok-plébános látta vendégül, igaz magyaros szíveséggel. Lelkésztársával együtt mindent megtett, hogy a nemes barátunk fejlethetetlen emlékekkel távozott hazájába, hol a magyar igazságnak ígérte szerint még fokozottab mértékben lesz védője Namur és Lüttich vidékén.

Szénnemésítés.

A mult hetekben egy közgazdasági szaklapban (Pesti Tőzsde) olvastuk a Salgótarjáni Köszönbánya Rt. 50, azaz ötven milliárd költségű a gyűző szénnemésítés kísérleti telepet fog létesíteni, hol Bergiusz professzor eljárásához hasonlóan az átlagos 3000 kalóriás szénen 6000 kalóriás szénné próbálják majd feljavítani. Ha az eredmény kielégítő lesz, ugy a szénnemésítés nagyobb arányokban megindul.

Tiszta szivből, őszintén kívánjuk, hogy teljes siker koronázza a nagyfontosságú, de kissé költséges kísérletet, mely esetben szénmedencénk második Karvinná változik és a munkanélküliség, üzembredukció ismeretlen fogalom lesz városunkba és vidékünkön. A szénnemésítéssel kapcsolatban hatalmas kátránytermelés is lesz, melynek feldolgozása új iparágakat és új munkálkalmakat fog teremteni, melynek fejlődése ma még beláthatatlan jövőjű.

Azonban nem lehet-ne az ötven milliárdból, legalább egy-két milliárdcskát lélekmentésére is fordítani és a lelkileg oly elhanyagolt Baglyas és Pálfalva szegény bányász népének egy lstenházt és egy szerény paplakot felépíteni? Egy-két milliárd ilyen nagy összeg mellett igazán nem játszik szerepet és ez a szegény jó emberek ezt megérdemelnék. Ez nem volna bizonytalan kísérlet, hanem évezredekben kipróbált és bevált legelőtértebb nemésítés, mely kalóriákban ki sem fejezhető: halhatatlan.

Ezekre gondoltunk, mikor „A Munka“ f. hó 16. számában megjelent a „Kálvária helyett: templomot“ című cikket olvastuk, mely mint láttuk, mindenkire nagy hatással volt és amelyet mielőbb tettenek kell követni.

Teljes lehetetlenség, hogy huszezer hívő lelkigondozása ilyen kétségbejött helyzetben maradjon tovább, mikor egy picike kis jókarral és anyagi áldozattal a legeleveníbb hitélet fejlődhetne.

A hitélet buzgósága magával hozza az igazi örömet, a pótolhatatlan örömet, a pótolhatatlan boldogságot, a lelki megelégedést, tiszta érkölosöt, lelkifinomodást és gazdasági téren pedig lelkimegterebb munkát és fokozottabb munkakedvet eredményez. Szóval az intellektuálisabb erdek nemésítés következik be, mi azt hisszük nem lehet közömbös a munkaadó vállalatnak sem, de különösen elsősorú érdeke ez a magyar nemzeti eszmének, melynek titkos ellensége még mindig forronganak és újabb haditerveket kovácsolnak vörös műhelyeikben.

A hatalmas nagy bányavállalatunkról, mely az utóbbi években különösen sokat fordított nemcsak az üzemek modernizálására, hanem kulturális és munkásjóléti intézményekre is csak a legnagyobb elismerés hangján emlékezhetünk meg. Jól felszerelt kórház, rendelő, fűrdő, nagy iskolaépületek, tágas munkáslakások, pazar tiszti és munkás kaszinók és pompás tisztikörök mind a bányatársulat bőkezűségét és a vezetőség jóízűségét és nemes szándékát hirdetik.

Mégis bármily nagyszerűek és fényesek ezek az új teleprezések, hidegen érezzük magunkat benne és fájdalommal nélkölözünk a legfontosabb épületet: a templomnak szomorú hiányát, melyről úgy látszik megelégedtek, pedig az Isten háza kimagasló alkaja köré csoportosul mindig minden kulturális és jóléti intézmény, kunyhó és palota. Ez az alfa, ez ad meleget az ugyis zord életben.

Távol vagyunk az Isten derek jó szolgáitól, kik oly kevesen vannak és munkával úgy agyon vannak terhelve, hogy lehetetlen nem kívánhatunk tőlük. Szükségünk van külön plebániára, mint amilyeneket a Dunagőzhajózási Társulat pécsi székhelyén tartanak fel, mert lelki-velés nélkül elsorvad a lélek vallásitanítás adminisztrálás, egyházi funkciók stb. nagy munkája papot kíván.

A bányatársulat minden jó és ideális mozgalmat támogató nemcsak lelki igazgatóságához fordulunk, mi szintén a katolikus Baglyas és Pálfalva községekhez tartozó bányakalmarosok, kérjük karolja fel mozgalmunkat, építsen nekünk templomot és plebániát, mert sajnos oly szegénységben vagyunk, hogy magunk csekély anyagi erejéből azt sem tehetjük. Leülünk pedig sóvárogja az Isten és igéjét: „Jertek hozzám mindnyájan, kik fáradtak és terhelve vagytok és én megenyhítlek titeket.”

Meg vagyunk róla győződve, hogy a két község munkaadó nagy vállalata megérti és méltányolni fogja kérésünket és ennek következtében Baglyas és Pálfalva lelkiéletében öröndetes változás várható, úgy a munkástársadalom valamint a — munkaadó — javára is.

Baglyasi.

Művészi sport esték. Mint tudomást szerettünk róla Schmak mester kiváló sportatléta, dzsú dzsú mester f. hó 22.-én a pálfalvai kaszinó termében, — 23-án vasárnap este a Vagyárii olvasóban előadást tart, az erőri, és annak praktikus kihasználásáról, melyre a közönség figyelmét ez uton is felhívjuk, mert csodálatos előadása mindenütt nagy tetszést aratott.

A cselédkérdése is kihatással van, ha Radion mosószert használ, mert a mosás egyszerű kifőzés által történik. Nincs különösebb munka vele, gyors, ártalmatlan és kiváló.

Őszi színes bársonyok és szövetek legnagyobb választékban haphatók a Hangyában.

Salgótarján vidéke ismét szégyennebb lett egy árpádkori templommal. A közeli nógrádmegyei Nemti kerekpájsú román-stílusú templomát — rozantsága s főleg kicsinysége miatt — már júliusban lerombolták és helyébe most egy nagyobb templomot építenek úgy, hogy a földben hagyott alapfalakon kívül már felhúzták az oldalfalakat is Nagy István pásztoi építőmester közművesei. A nyugati homlokzat elé tornyot is emeltek, melyet most bádognak. Bár a kis templomnak nem igen voltak műbecsel bíró részletei mégis sajnáljuk e több mint 700 éves emlékünknél elmulaszt! Szerencsére gondoskodás történt a lebontott templom képeinek és alaprajzának megőrkítéséről, nem úgy, mint annak idején pl. Lapujtón és Karancsagán, ahol a régi csucsives templomok lerombolása után, sajnos még semmielőre kép, vagy alaprajz nem maradt fenn a vidékünknél kulturáltörénete és műrégészete iránt érdeklődőnek!

BÉKE

A Rádió ipar terén!!!

„Métal”

Rádió-lámpa győzött!

Kis fogyasztás! Kis anódfeszültség!

Óriási telessítmény!

A VILÁG VEZETŐ MÁRKÁJA.

Gyártja: Compagnie Des Lampes

Société-Annym-Paris.

Helyi képviselőket keresünk!!!

Bővebb felvilágosítást nyújt magyarországi vezérképviselet: Martin és Sig-ray R.T. Elektromos Mérőszerek Gyára Budapest, VI. Botond-ucca 10 Telefon: Lipót 914—64. és 992—08.

Singer gépselyem mindenféle színben kapható. Singer varrógép fiókület. Salgótarján, a kath. templommal szemben.

Lapunk Budapestben állandóan olvasható a **Park Szálló** kávéházban VIII., Baross-ter 10.

Okos takarékosság! A mai néhez kereseti és megélhetési viszonyok, valamint a magas munkabérek miatt, amikor ruházatunk elkészítésére súlyos áldozatokat kíván tölünk, minden fogyasztónak saját érdeke diktálja és követeli meg azt, hogy csak tartós, finom és legjobb minőségű szöveteket vásárolja meg. Ez annyival is inkább megtehető, mert a világszerte hírnévre örvendő Semler cég elhatározta, hogy a legkitűnőbb minőségű nemkülönbön páratlanul széles férfi és női angol szövetkülönlegességeit Budapest IV., Bécsi-ucca 7 szám alatti le-rakáiban minőségükhöz képest a legju-tányosabb áron elárulja. E több mint hetvenévi esztendőre visszatekintő Semler magyar királyi száított cég maradék osztályán a nagy forgalom folytán minden méretű legkiválóbb angol szövetek maradványai állanak rendelkezésre, melyekből való vétel alkalmi áron nyújt lehetőséget a községnek az okos takarékosságára. A Semler cég sulyt helyez arra, hogy vidéki vásárló közönsége, akinek budapesti tartózkodási ideje kiszámított soronkívül a legfigyelmesebb és legpon-tosabb kiszolgálásban részesüljön.

33999/1927. III.

Hirdetmény.

Értesítem a t. utazó közönséget, hogy f. évi október. hó 15-től a V.B.G. villamos vasuton **Vác és Rákospalota-Ujpest között** a 4429 sz. vegyes vonat helyett az új 4429/a sz. motoros vonatot és **Veresegyháza-Vác között** a 4424 sz. vegyes vonat helyett a 4424/a sz. motoros vonatot közlekedtetjük napouts.

A Rákospalota-Ujpestől Veresegyházig közlekedő 4424 sz. vonat innen Vácig tehát mint 4424/a sz. vonat közlekedik.

Salgótarján, 1927 október 19-én. Szántay István állomás főnök.

Michelin Pneu

autófelszerelések, FORD alkatrészek LEGOLCSÓBBAN **NAGY JÓZSEF** nagykereskedése, Budapest, VI., Andrassy-ut 34. Telefon: Teréz 221-97.

Hölgyeknek külön fülkék.

Ondolálás, fésülés, fejmosás!

Villanyos arcápolás! Ultraviolette kezelések!

Szemölcs és tyukszemirtás ultraviolette sugarakkal!

Modern női hajvágások

Manikűr!

Elsőrendű urifodrászat.

KIVOVICS fodrásznál Fő-ucca 47.

Hölgyeknek külön fülkék!

URAIM!

Salgótarján, Ujtelep 25 szám.

Az őszi és téli ruha szükségletet már megrendelhetik, a legújabb szövetek már megérkeztek, mely anyagokat a legszolidabb árban bocsátom a n. b. közönség rendelkezésére, kedvező fizetési feltételek mellett.

Minden e szakmába vágó munkát elvállalok mérték szerint: U. m. papi és uri valamint egyenruhák készítését.

Teljes tisztelettel: **LŐRINCZ ISTVÁN** férfi szabó.

APOLLO MOZGÓ HETI MŰSORA:

22. Sz.	23. V.	25. Kedd	27. Csütörtök
A titkok háza. 16 felvonásban. Főszerepben: IVAN MOSJOUKINE Kiegészítésül: Elopott detektív.	Jákob kutja. 10 felvonásban. Az uruguay banditák 5 felvonásban. Híradó.	16 éven felülieknek. Egy tisztességes asszony. 9 felvonásban. Sevilla Sírénje. 7 fejezetben.	

kezdete hétköznap este fél 9 órakor, vasár és ünnepnap délután 4, 6 és fél 9 órakor.

Budapestre utazik?!

20% engedményt kap mint ezen lap előfizetője oleső szoba-árainkból

10% engedményt kap oleső éttermi árainkból. (Kitűnő házi konyha.)

5 pengőt megtakarít autótaxi költséget, mert gyalog átjöhét egy perc alatt a pályaudvarról.

Otthonérzi magát! jól fűtött szobáinkban. — Elsőrendű kiszolgálás, szigorúan családi jelleg **saját érdeke** ezen előnyök folytán, hogy okvetlen nálunk szálljon meg **GRANDHOTEL PARK NAGYSZÁLLODA** Budapest. VIII., Baross-ter 10. a keleti pályaudvar érkezési oldalával szemben.

3 1/2 kgr.

Underwood és Mercedes írógépek 12 havi részletre is.

Portatíve (hordozható) és standard típusok. Levélezőruhára vételekifejeztetett nekijuttatásban benntatása látható. **Légytél Inrer, Salgótarján.**

TRUNKHALLER FAISKOLA

BÉKÁSMEGYER PÁLFY-TERI VILLAGMOSAL 30 PERC

ARJESZYK INGYENESBÉRMENTE

SINGER varrógépek rég bevált jó minőségben

Kedvező fizetési feltételek **SINGER VARRÓGÉP RÉSZVÉNYTÁRSASÁG SALGÓTARJÁN** (a templommal szemben)

Hirdessünk: A MUNKA Politikai hetilapban

Hiszek egy Istenben,
Hiszek egy Hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában Amen.